50 гадоў БЕЛАРУСКАЙ САВЕЦКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ

З ДАКЛАДА ПЕРШАГА САКРАТАРА АБЛАСНОГА КАМІТЭТА КП БЕЛАРУСІ А. Н. АКСЁНАВА

Дарагія таварышы!

Першага студзеня 1969 года працоўныя нашай рэспублікі святкуюць 50-гадовы юбілей Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і Камуністычнай партыі Беларусі.

У абстаноўцы небывалага энтузіязму і натхнення, законнай гордасці за нашу вялікую сацыялістычную Радзіму — Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік, за поспехі і здзяйсненні роднай Беларусі прайшло ў горадзе Мінску сумеснае пасяджэнне Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі і Вярхоўнага Савета Беларускай ССР, на якім рэспубліцы за вялікія заслугі ў камуністычным будаўніцтве была ўручана Генеральным сакратаром ЦК КПСС таварышам Л. І. Брэжневым высокая ўзнагарода Радзімы — ордэн Кастрычніцкай Рэвалюцыі, а гораду Мінску за гераізм у гады Вялікай Айчыннай вайны і поспехі ў развіцці народнай гаспадаркі — ордэн Леніна.

Віцябляне, як і ўвесь беларускі народ, з велізарным хваляваннем і радасцю ўспрынялі новую ўзнагароду Радзімы і высокую ацэнку іх творчай працы, даную у

га прыгнёту, выратавала яго ад пагрозы заняволення іншаземнымі імперыялістамі, дала магчымасць будаваць новае жыццё на аснове свабоды і справядлівасці.

У снежні 1918 года Цэнтральны Камітэт РКП(б) абмеркаваў пытанне аб утварэнні БССР. Роўна 50 год назад — 30—31 снежня 1918 года гэта пытанне было разгледжана на адбыўшайся ў Смаленску VI Паўночна-Заходняй абласной партыйнай канферэнцыі. Выказваючы волю народа, канферэнцыя прыняла гістарычнае рашэнне аб утварэнні Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі і аб'явіла сябе I з'ездам Камуністычнай партыі (бальшавікоў) Беларусі.

Гэты з'езд завяршыў працэс арганізацыйнага афармлення Камуністычнай партыі Беларусі, выказаўся за далейшае ўмацаванне і развіццё дружбы з вялікім рускім і іншымі народамі Краіны Саветаў, за ўмацаванне паміж імі дзяржаўнага саюза для сумеснай барацьбы за перамогу сацыялізма і каму-

кай Героя Савецкага Саюза. Ордэнам Чырвонага Сцяга адзначаны баявыя заслугі Ленінскага Камуністычнага Саюза Моладзі Беларусі.

Нягледзячы на вялікія страты, беларускі народ пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі і пры актыўнай дапамозе вялікага рускага народа і іншых брацкіх народаў змог у кароткі тэрмін аднавіць разбуранае, дасягнуць, а затым і пераўзысці даваенны ўзровень развіцця народнай гаспадаркі.

Сучасная Беларусь — гэта рэспубліка шматгаліновай індустрыі. Маштабы прамысловай вытворчасці сёлета ўзраслі ў параўнанні з 1913 годам у 81 раз. Выпуск прамысловых тавараў на душу насельніцтва ўзрос за гэты час прыкладна ў 64 разы.

З году ў год мацнее эканоміка калгасаў і саўгасаў, расце вытворчасць прадуктаў земляробства і жывёлагадоўлі.

Радзіма высока ацаніла ратныя і працоўныя подзвігі нашага народа. На сцягу Беларускай ССР — два ордэны Леніна і ордэн Кастрычніц-

са знешнімі і ўнутранымі ворагамі нашы землякі праяўлялі высокі рэвалюцыйны дух і непахісную стойкасць. З ліку іх вылучылася нямала герояў грамадзянскай вайны, таленавітых арганізатараў і военачальнікаў Чырвонай Арміі. Сярод іх І. Ф. Шубін, У. М. Азін і многія іншыя.

На тэрыторыі вобласці з добраахвотнікаў былі сфарміраваны рэвалюцыйныя воінскія часці і падраздзяленні, якія мужна змагаліся супраць Юдзеніча і Врангеля, Калчака і польскіх інтэрвентаў. Сяляне і рабочыя Башкірыі, Удмурціі і Урала добра памятаюць подзвігі 28-й Жалезнай дывізіі, камандзірам якой быў Уладзімір Азін.

Назаўсёды праславіў сябе былы пуцілаўскі рабочы, камандзір кавалерыйскага палка, кавалер трох ордэнаў баявога Чырвонага Сцяга камуніст Іван Філарэтавіч Шубін. У барацьбе за Савецкую ўладу на Віцебшчыне ўдзельнічалі шматлікія атрады Чырвонай гвардыі і партызан. Толькі ў Полацкім

казчыкі ў развіцці сельскагаспадарчай вытворчасці ў 1939 годзе ўдзельнічала ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы 7 саўгасаў, 50 калгасаў, тры МТС, 77 жывёлагадоўчых ферм, 897 перадавікоў паляводства і жывёлагадоўлі. Прызнанымі арганізатарамі калгаснага ладу паказалі сябе камуністы Н. З. Мялешка, А. І. Сапега, В. І. Бразгун, С. Т. Сянкевіч, К. А. Паўлава і многія іншыя.

Дазвольце ж, дарагія таварышы, у гэты ўрачысты і радасны дзень ад усёй душы вітаць з юбілеем рэспублікі і Кампартыі Беларусі прысутнічаючых на нашым пасяджэнні ветэранаў першых пяцігодак і ўдзельнікаў сацыялістычнай перабудовы вёскі Марыю Ільінічну Мацэнка, Аляксея Кузьміча Паўлава, Марыю Міхайлаўну Пятрову, Настассю Ягораўну Марозаву, Ефрасінню Яфрэмаўну Маршалаву, Гаўрыла Васільевіча Баюса, Максіма Аляксандравіча Клімянка і іншых таварышаў, горача падзякаваць усім ім за самленную, самаадданую працу,

Смірноў, Анатоль Углоўскі, Аляксандр Космадзям'янскі.

На гэтым урачыстым пасяджэнні прысутнічаюць шматлікія ўдзельнікі Вялікай Айчыннай вайны, многія арганізатары і героі партызанскага руху і партыйна-камсамольскага падполля на Віцебшчыне, якія сталі салдатамі мірных будняў. Іх працоўныя поспехі і здзяйсненні надаюць новы бляск іх баявым ордэнам і медалям. Дазвольце, таварышы, ад вашага імя, ад імя ўсіх працоўных нашай вобласці сардэчна павіншаваць арганізатараў партызанскай барацьбы, усіх былых воінаў, партызан і падпольшчыкаў з вялікім святам беларускага народа і горача падзякаваць іх за ратныя подзвігі і працоўную доблесць. Новых вам сіл і здароўя, вялікага вам чалавечага шчасця, таварышы ветэраны вайны!

Многія героі не дажылі да светлага свята Перамогі. Іх няма сёння з намі, але іх імёны навечна засталіся ў памяці народнай, іх мужнасць і адвага і сёння дапамагаюць выхоўваць новыя

лю Віцебшчыны сёння прыходзіцца 43 працэнты металарэзных станкоў, 96 працэнтаў льняных і шаўковых тканін, 71 працэнт панчошна-шкарпэткавых вырабаў, 78 працэнтаў дывановых вырабаў, 100 працэнтаў швейных машын, выпускаемых у рэспубліцы. Прадукцыя нашых прадпрыемстваў ідзе больш чым у 40 краін свету.

Сапраўды вялікія змены адбыліся і ў сельскай гаспадарцы вобласці. Паспяхова былі выкананы заданні сямігодкі. Калгасы і саўгасы нарошчваюць аб'ёмы вытворчасці зерня, мяса, малака, ільну і іншых прадуктаў, расце і мацнее іх эканоміка, значна палепшылася жыццё працаўнікоў вёскі. Паўсюдна вядзецца будаўніцтва і добраўпарадкаванне сёл, вытворчых, жылых і культурна-бытавых памяшканняў.

Вялікую ролю ва ўздыме сельскагаспадарчай вытворчасці адыгралі рашэнні XXIII з'езда партыі, сакавіцкага (1965 г.) і майскага (1966 г.) Пленумаў ЦК КПСС.

Па выніках усесаюзнага

ніцтва. Прамым вынікам пастаянных клопатаў партыі аб задавальненні матэрыяльна-бытавых запатрабаванняў працоўных вобласці з'яўляецца павелічэнне попыту насельніцтва на харчовыя і прамысловыя тавары. Толькі за 5 гадоў продаж тэлевізараў павялічыўся амаль у 10 разоў, пральных машын у 9 разоў, халадзільнікаў — амаль у 15 разоў.

У гарадах і рабочых пасёлках нашай вобласці усё больш будуецца жылля. Дзесяткі тысяч сем'яў за апошнія гады ўсяліліся ў новыя кватэры.

Удумайцеся ў лічбы і факты, якія я прывяду па Дрысвяцкім сельскім Савеце Браслаўскага раёна. Гэта раён, які ўваходзіў раней у састаў былой Заходняй Беларусі. У цяперашні час на тэрыторыі сельсавета дзесяць школ, у тым ліку адна сярэдняя, тры васьмігадовыя, шэсць пачатковых. У іх працуюць 50 настаўнікаў.

Да 1939 года медыцынскіх устаноў тут не было наогул. Цяпер дзейнічаюць 3 фельчарска-акушэрскія пункты і побач знаходзіцца ўчастковая бальніца. Не было і

З поўным тэкстам дакумента магчыма азнаёміцца ў бібліятэцы